

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบ และ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิตชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาศาสตรบัณฑิตชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Covey โดยความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามจากการวัดค่า Cronbach's Alpha สำหรับแบบประเมินตนเอง ได้ค่า Alpha เท่ากับ 0.915 คือมีระดับความน่าเชื่อถือในระดับยอดเยี่ยม (Excellent) (George and Mallery, 2003 อ้างใน Gliem and Gliem, 2003) สามารถทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบ ข้อจำกัด และ ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 241 คน เป็นเพศชาย 127 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 และเป็นเพศหญิง 114 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 22-23 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 68.05 เป็นชาย 80 คนและเป็นหญิง 84 คน รองลงมาเป็นช่วงอายุ 24-25 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 25.73 เป็นชาย 38 คนและเป็นหญิง 24 คน และช่วงอายุ 20-21 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.22 โดยเป็นชาย 9 คนและเป็นหญิง 6 คน

ชั้นปีที่กำลังศึกษา กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 เป็นชาย 44 คน หญิง 48 คน รวม 92 คน คิดเป็นร้อยละ 38.17 กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 5 เป็นชาย 39 คน หญิง 36 คน รวม 75 คน คิดเป็นร้อยละ 31.12 และกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 6 เป็นชาย 44 คน หญิง 30 คน รวม 74 คน คิดเป็นร้อยละ 30.71 ในชั้นปีที่ 6 มีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.81 ของกลุ่มตัวอย่าง และร้อยละตามเพศมากกว่าเพศหญิงร้อยละ 8.33

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดในช่วง 3.01–3.50 จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 46.89 เป็นชาย 59 คนและเป็นหญิง 54 คน รองลงมาในช่วง 2.51–3.00 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 เป็นชาย 31 คนและเป็นหญิง 29 คน และช่วง 3.51–4.00 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 19.92 เป็นชาย 22 คนและเป็นหญิง 26 คน ส่วนช่วง 2.01–2.50 มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 เป็นชาย 15 คนและเป็นหญิง 5 คน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3.17 และ 0.40 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศชายเท่ากับ 3.13 และ 0.38 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศหญิงเท่ากับ 3.21 และ 0.42 ตามลำดับ ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2.10 และ 3.96 ตามลำดับ โดยทั้งค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง

เกรดเฉลี่ยสะสม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมในช่วง 3.01–3.50 จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 เป็นชาย 55 คนและเป็นหญิง 62 คน รองลงมาในช่วง 3.51–4.00 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 23.58 เป็นชาย 30 คนและเป็นหญิง 24 คน และช่วง 2.51–3.00 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 20.96 เป็นชาย 32 คนและเป็นหญิง 16 คน ส่วนช่วง 2.01–2.50 มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.37 เป็นชาย 5 คนและเป็นหญิง 5 คน ไม่มีข้อมูล 12 คน เป็นชาย 5 คนและเป็นหญิง 7 คน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3.25 และ 0.36 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศชายเท่ากับ 3.23 และ 0.37 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศหญิงเท่ากับ 3.26 และ 0.34 ตามลำดับ ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2.27 และ 3.93 ตามลำดับ โดยทั้งค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย

ลำดับในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนโต จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 35.68 เป็นชาย 37 คนและเป็นหญิง 49 คน รองลงมาเป็นบุตรคนสุดท้อง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 เป็นชาย 44 คนและเป็นหญิง 37 คน และบุตรคนเดียว จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 18.67 เป็นชาย 30 คนและเป็นหญิง 15 คน ส่วนบุตรคนกลางนั้นมีจำนวนน้อยที่สุดทั้งในเพศชายและเพศหญิง เป็นชาย 16 คน หญิง 13 คน รวม 29 คน คิดเป็นร้อยละ 12.03

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 42.32 เป็นชาย 57 คนและเป็นหญิง 45 คน รองลงมาเป็นอาศัยอยู่กับเพื่อน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 เป็นชาย 29 คนและเป็น

หญิง 36 คน และอาศัยอยู่คนเดียว จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 22.82 เป็นชาย 36 คนและเป็นหญิง 19 คน นอกจากนี้อาศัยกับญาติพี่น้อง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.22 เป็นชาย 5 คนและเป็นหญิง 10 คน อาศัยอยู่เฉพาะบิดาและอาศัยอยู่เฉพาะมารดามีจำนวนเท่ากันที่ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 และเป็นหญิงทั้งหมด

จำนวนเพื่อนสนิท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเพื่อนสนิทอยู่ในช่วง 4-7 คน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 48.55 เป็นชาย 61 คนและเป็นหญิง 56 คน รองลงมาในช่วง 8 คนขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 26.14 เป็นชาย 33 คนและเป็นหญิง 30 คน และช่วง 0-3 คน มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 เป็นชาย 33 คนและเป็นหญิง 28 คน

ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 95.44 เป็นชาย 118 คนและเป็นหญิง 112 คน ส่วนผู้ที่มีประวัติในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีร้อยละตามเพศมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 5.34

ข้อมูลด้านกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทศึกษา และสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ จำนวน 156 และ 213 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 64.73 และ 88.38 ตามลำดับ โดยเป็นเพศชาย 84 และ 114 คน ตามลำดับ เป็นเพศหญิง 72 และ 99 คน ตามลำดับ เพศชายที่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทศึกษา และสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ มีร้อยละตามเพศมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 2.98 และ 2.92 ตามลำดับ ส่วนความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนันทศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้นั้น มีจำนวนผู้ที่เต็มใจ มากที่สุด 120 คน คิดเป็นร้อยละ 49.79 เป็นชาย 62 คนและเป็นหญิง 58 คน รองลงมาเป็นที่เต็มใจอย่างยิ่ง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 คน เป็นชาย 24 คนและเป็นหญิง 37 คน และ เฉยๆ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 23.65 คน เป็นชาย 38 คนและเป็นหญิง 19 คน ส่วนผู้ที่ไม่เต็มใจและไม่เต็มใจอย่างยิ่งมีเฉพาะเพศชายเท่านั้น โดยมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 และจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41 ตามลำดับ เพศหญิงมีร้อยละตามเพศของผู้ที่มีความเต็มใจและเต็มใจอย่างยิ่งมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 2.06 และ 13.56 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 77.18 เป็นชาย 101 คนและเป็นหญิง 85 คน ส่วนผู้ที่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 22.82 เป็นชาย 26 คนและเป็นหญิง 29 คน เพศหญิงที่เคยเรียนรู้มีร้อยละตามเพศมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 4.97

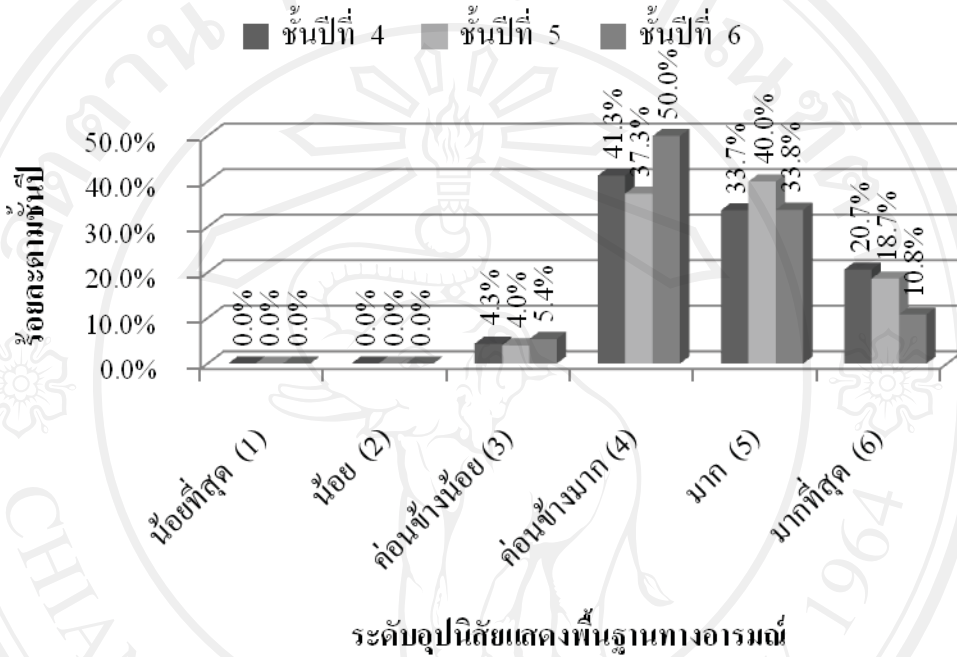
สถานภาพของบิดา/มารดา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 87.55 ส่วนแยกกันอยู่และ บิดาและ/หรือมารดาเสียชีวิต มีจำนวนเท่ากันที่ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.22

อาชีพของบิดา อาชีพของบิดาเป็นข้าราชการมากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 51.04 รองลงมาเป็นธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่น ๆ เช่น นักดนตรี หนายความ มีจำนวนเท่ากันที่ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.81

อาชีพของมารดา อาชีพของมารดาเป็นข้าราชการมากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 43.15 รองลงมาเป็นธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 และเป็นแม่บ้าน/ว่างงาน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33.69

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

รูป 1 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

ภาพรวมระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 5 มีค่าสูงที่สุดเท่ากันที่ 4.61 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 19 คน 14 คน และ 8 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 20.7 ร้อยละ 18.7 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อยู่ที่ระดับค่อนข้างน้อย มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 4 คน 3

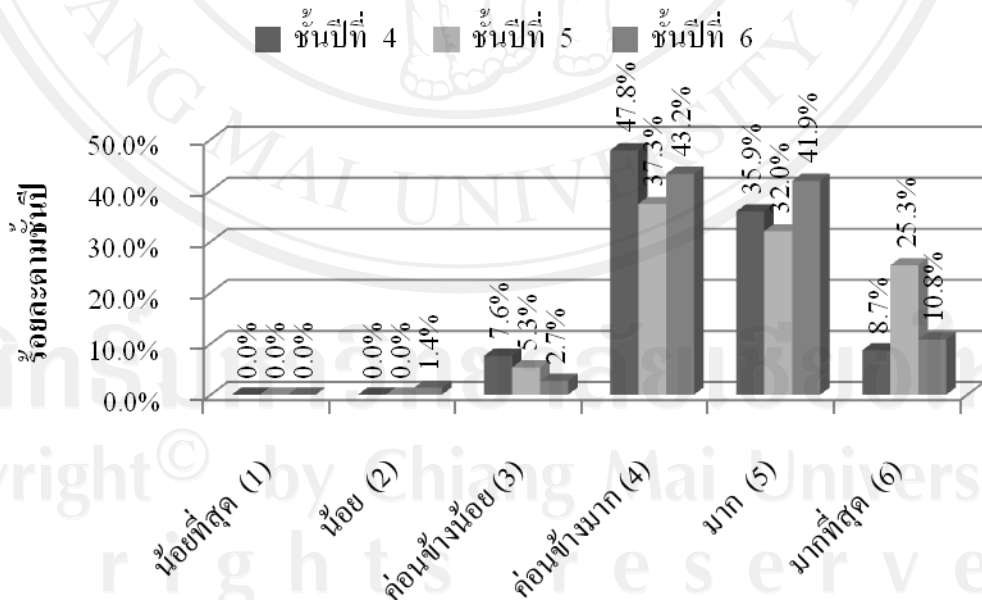
คน และ 4 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 4.3 ร้อยละ 4.0 และร้อยละ 5.4 ตามลำดับ

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ เรื่องการเป็นคนรักษาสัญญาและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 5.03 5.00 4.81 และ 4.95 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

เรื่องการแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.86 4.81 4.58 และ 4.76 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

ส่วนเรื่องการไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 3.93 4.01 3.91 และ 3.95 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อย

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

รูป 2 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

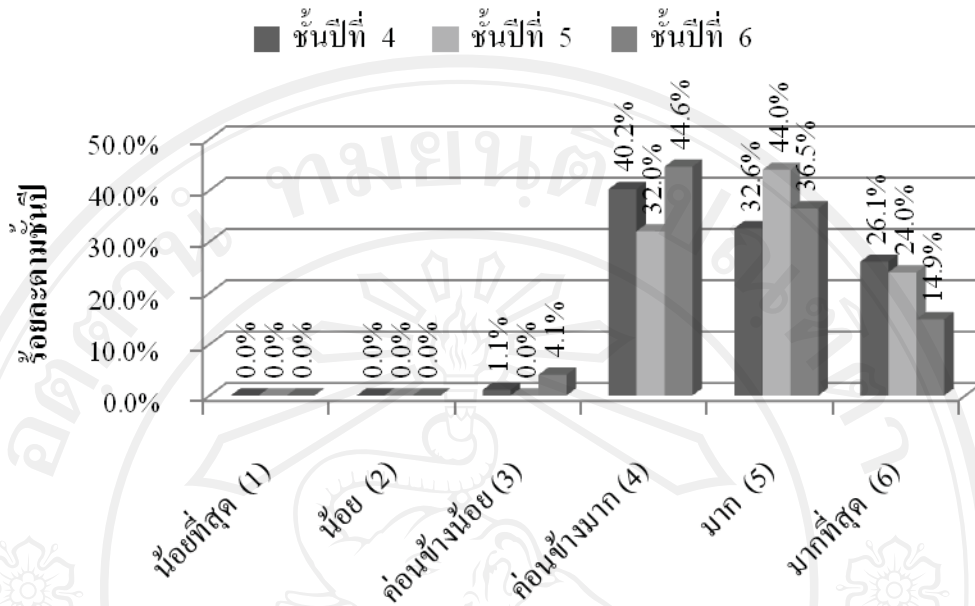
ภาพรวมระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.61 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และ 4.50 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตในระดับมากที่สุด มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 8 คน 19 คน และ 8 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 8.7 ร้อยละ 25.3 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.4

อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต เรื่องการทุ่มเทในสิ่งที่ทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.66 4.75 และ 4.67 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเรื่องการคำนึงถึงจุดสนใจและความต้องการของคนที่กำลังทำงานให้สูงที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมาก

ส่วนเรื่องการใช้เวลาอย่างสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.21 4.40 4.26 และ 4.28 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

ระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

รูป 3 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 กับระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

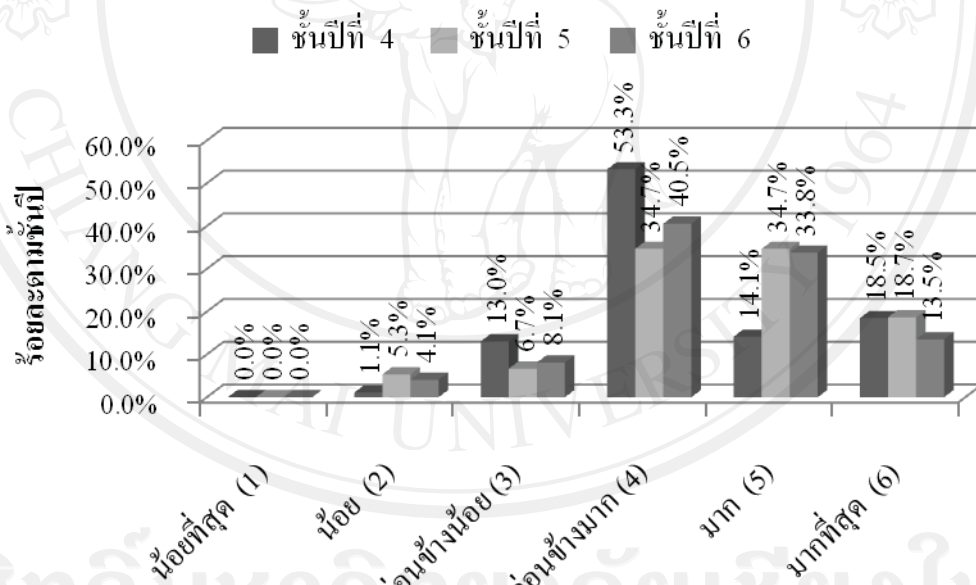
ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.78 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ 4.59 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนในระดับมากที่สุด มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 24 คน 18 คน และ 11 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 26.1 ร้อยละ 24.0 และร้อยละ 14.9 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ที่ระดับค่อนข้างน้อย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวน 1 คน และ 3 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.1 และร้อยละ 4.1 ตามลำดับ

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน เรื่องการควบคุมชีวิตตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.86 4.88 และ 4.78 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเรื่องการทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่สามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมาก

ส่วนเรื่องการรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของตนเอง มากกว่าที่จะโทษผู้อื่น หรือสิ่งรอบข้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4.58 4.64 4.50 และ 4.57 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

ระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

รูป 4 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.50 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และ 4.40 ตามลำดับ

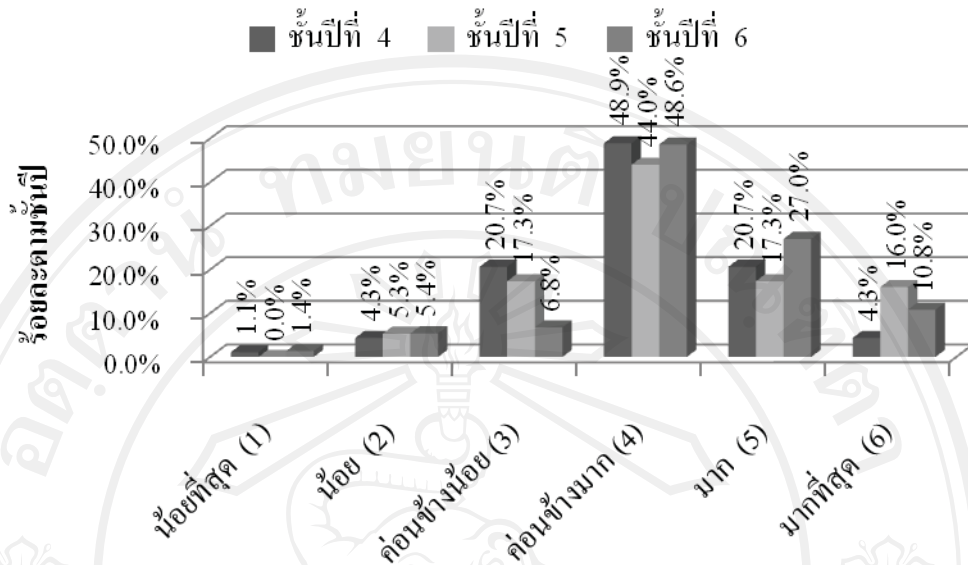
ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจในระดับมากที่สุด มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 17 คน 14 คน และ 10 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 18.5 ร้อยละ 18.7 และร้อยละ 13.5 ตามลำดับในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 1 คน 4 คน และ 3 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.1 ร้อยละ 5.3 และร้อยละ 4.1 ตามลำดับ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ เรื่องการรู้ว่าต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.70 5.00 4.74 และ 4.80 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

เรื่องการจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำแบบเร่งด่วนหรือแบบฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.25 4.37 4.36 และ 4.32 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 และ 6 มีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

ส่วนเรื่องการเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการทำอะไรให้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 3.95 4.13 4.08 และ 4.05 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกับค่าฐานนิยมของอุปนิสัยดังกล่าว

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

ระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

รูป 5 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 กับ ระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกับค่าฐานนิยม ซึ่งมีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.25 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และ 4.17 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญในระดับมากที่สุด มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 4 คน 12 คน และ 8 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 4.3 ร้อยละ 16.0 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอยู่ที่ระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวนชั้นปีละ 1 คน และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.1 และร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

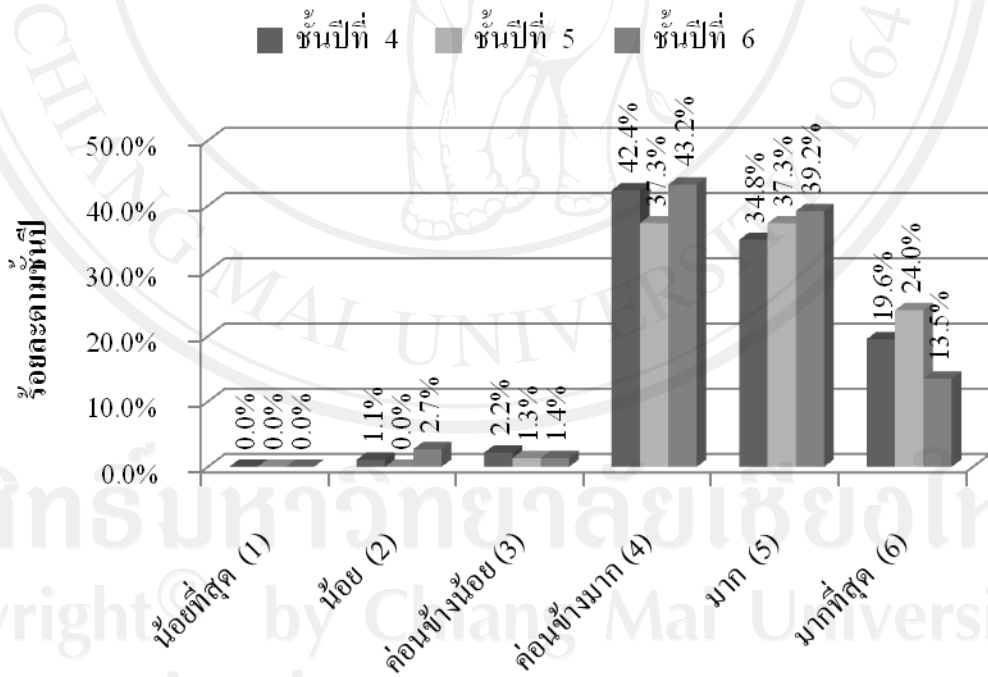
อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ เรื่องสิ่งต่าง ๆ ที่ทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4

5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.42 4.44 4.49 และ 4.45 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

เรื่องการไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ยในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.04 4.17 4.22 และ 4.14 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก

ส่วนเรื่องการวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 3.64 3.89 4.05 และ 3.85 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

รูป 6 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ค่าฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.72 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และ 4.53 ตามลำดับ

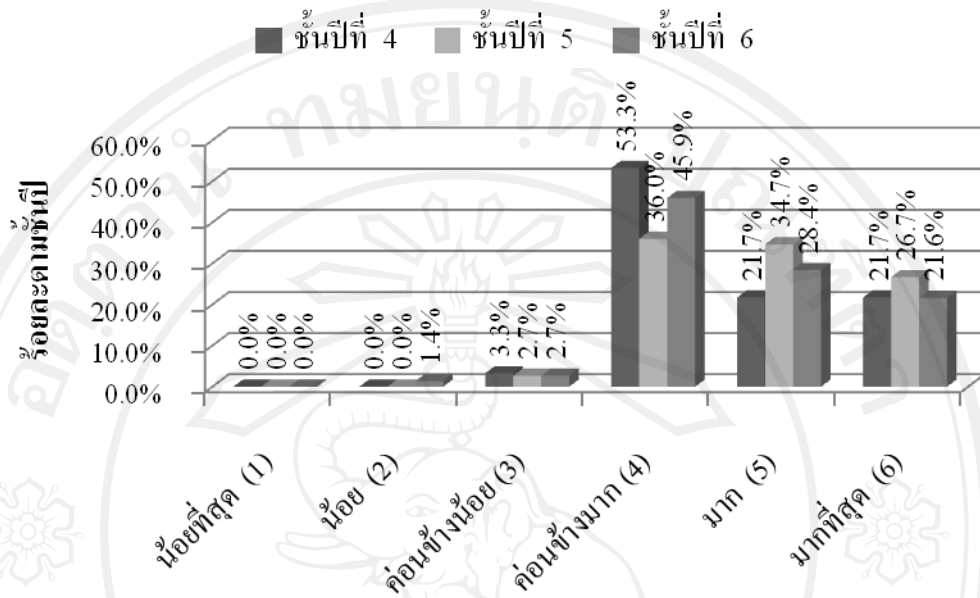
ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะในระดับมากที่สุด มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 18 คน 18 คน และ 10 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 19.6 ร้อยละ 24.0 และร้อยละ 13.5 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวน 1 คนและ 2 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.1 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ เรื่องการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.82 4.91 4.77 และ 4.83 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก เช่นเดียวกับค่าฐานนิยมของอุปนิสัยดังกล่าว

เรื่องการพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.75 4.88 4.57 และ 4.73 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

ส่วนเรื่องการให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.36 4.37 4.26 และ 4.33 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 5 อยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา

ระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา

รูป 7 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา

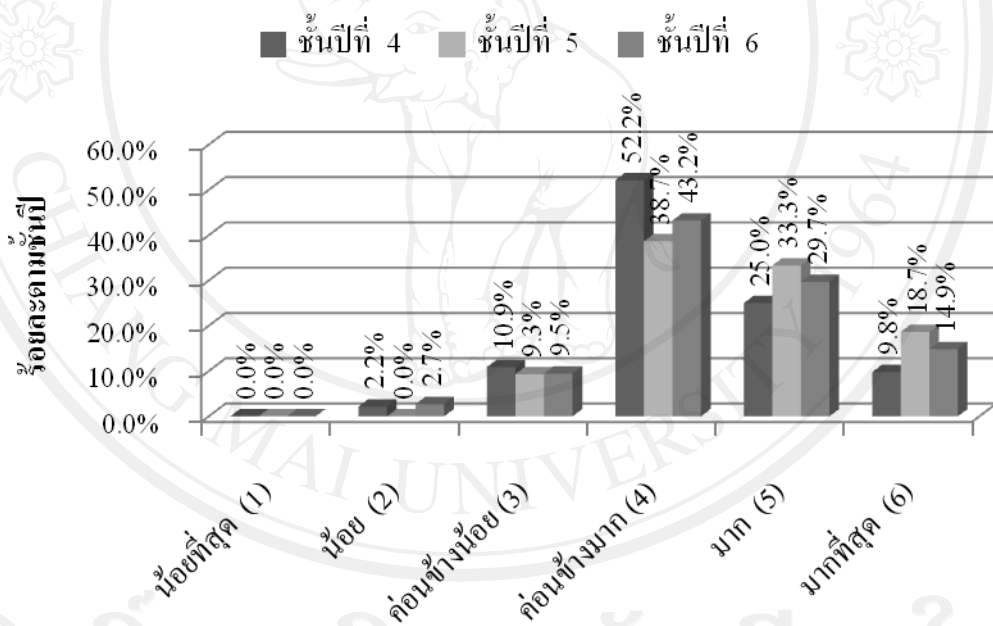
ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.71 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และ 4.55 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราในระดับมากที่สุด มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 20 คน 20 คน และ 16 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 21.7 ร้อยละ 26.7 และร้อยละ 21.6 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเราอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.4

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา เรื่องการพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.59 4.81 และ 4.65 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเรื่องการพยายามทำความเข้าใจผู้พูด จากมุมมองของผู้พูด ไม่ใช่แค่จากมุมมองของตนเท่านั้น โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมาก

ส่วนเรื่องการเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.39 4.63 4.49 และ 4.49 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง

ระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง

รูป 8 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง

ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความ

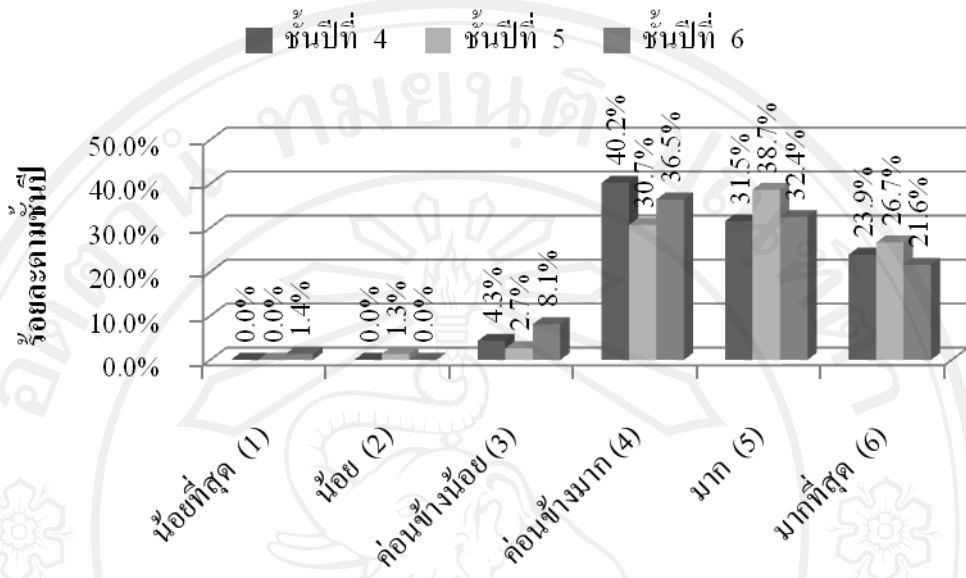
แตกต่างกันในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.55 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และ 4.40 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่างในระดับมากที่สุด มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 9 คน 14 คน และ 11 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 9.8 ร้อยละ 18.7 และร้อยละ 14.9 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่างอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวนชั้นปีละ 2 คน และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง เรื่องการให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.39 4.47 และ 4.47 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเรื่องการเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่และดีกว่า โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมาก

ส่วนเรื่องการชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.15 4.49 4.28 และ 4.30 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีระดับอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอ

ระดับอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอ

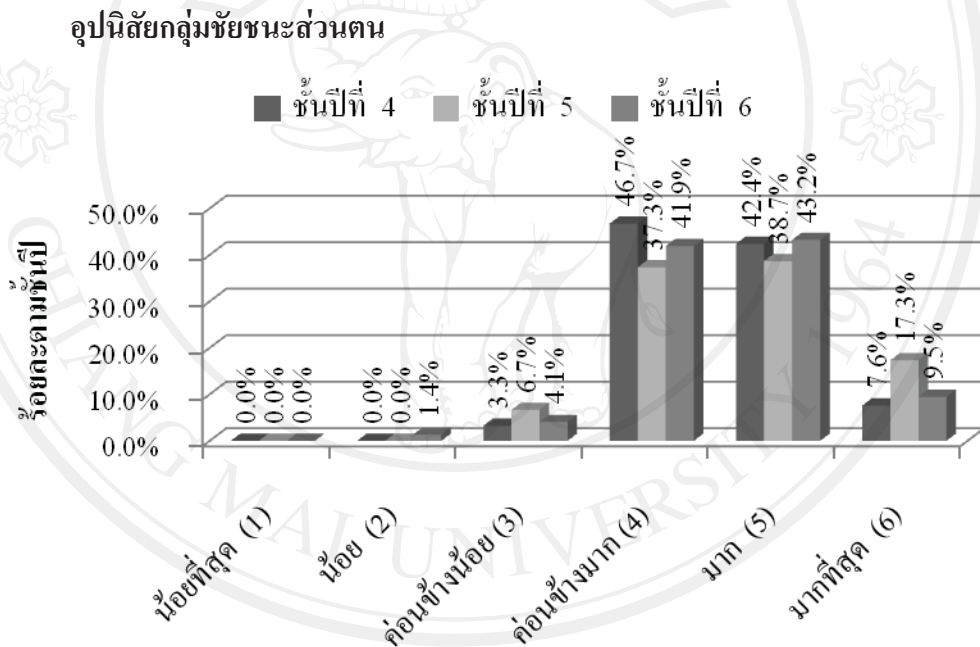
รูป 9 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 – 6 กับระดับอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอ

ภาพรวมระดับอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.68 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และ 4.58 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมอในระดับมากที่สุด มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 22 คน 20 คน และ 16 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 23.9 ร้อยละ 26.7 และร้อยละ 21.6 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยที่ 7 การล้มเลิกให้คมอยู่เสมออยู่ที่ระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.4

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ เรื่องการใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.76 4.77 4.76 และ 4.76 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก

ส่วนเรื่องการพยายามอย่างมากที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 6 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 4.53 4.46 และ 4.56 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยทุกค่าดังกล่าวมีระดับอุปนิสัยในระดับมาก ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเรื่องการให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกายและความเป็นอยู่ที่ดีของตน โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 อยู่ในระดับมาก

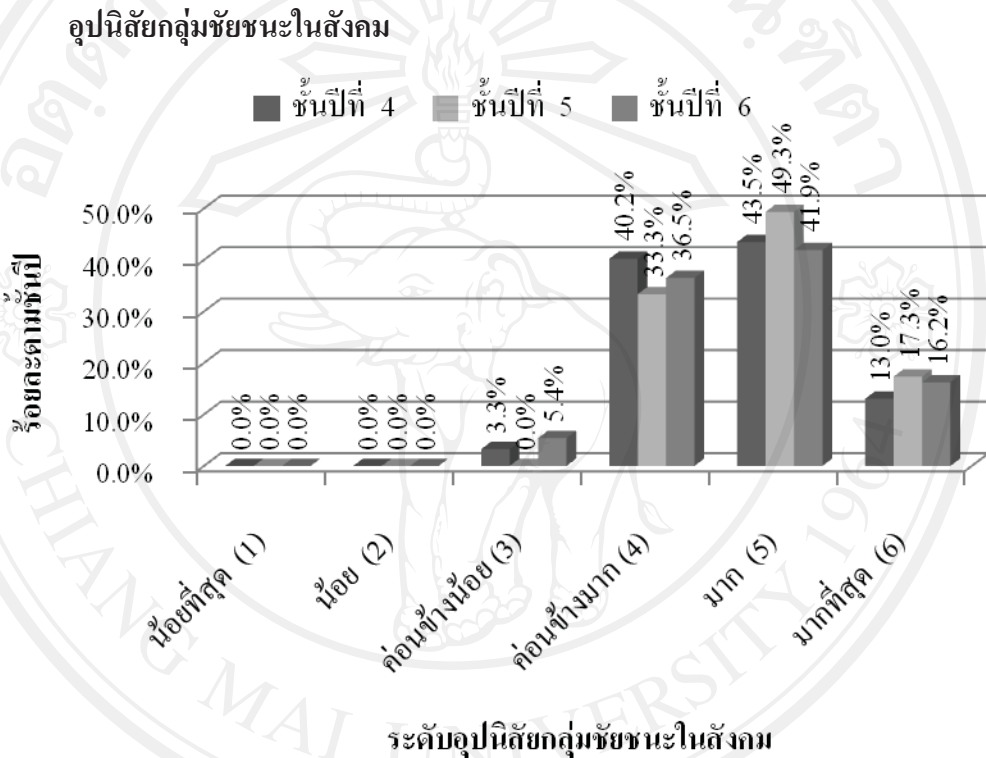

ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว

รูป 10 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 กับระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว

ภาพรวมระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ฐานนิยมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.53 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ 4.45 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนในระดับมากที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 7 คน 13 คน และ 7 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 7.6 ร้อยละ 17.3 และร้อยละ 9.5 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนอยู่ที่ระดับน้อย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.4

รูป 11 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 กับ

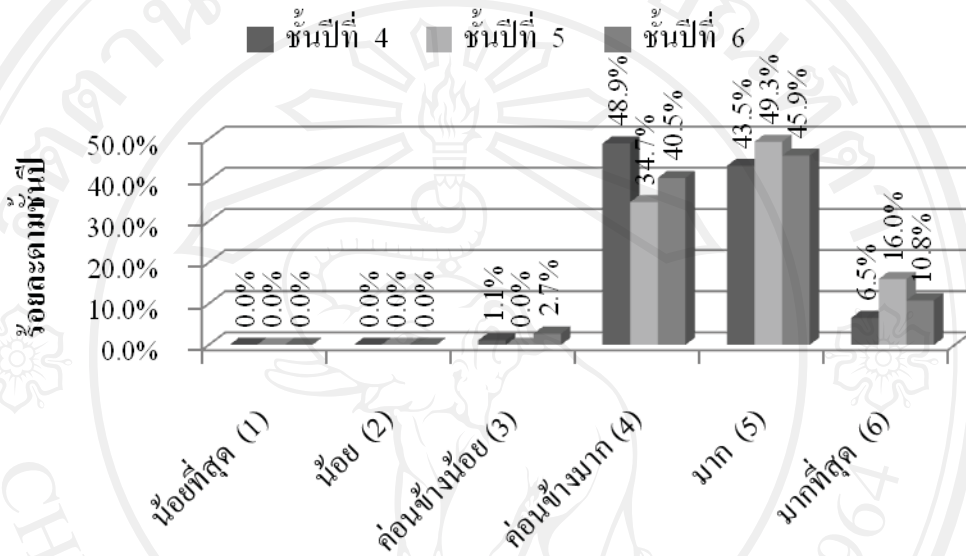
ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม

ภาพรวมระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับค่าฐานนิยม ซึ่งมีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.66 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 4.51

ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับมากที่สุด มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 6 คน 13 คน และ 12 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 13.0 ร้อยละ 17.3 และร้อยละ 16.2 ตามลำดับ

ในขณะที่ระดับต่ำสุดของอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมอยู่ที่ระดับค่อนข้างน้อย มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวน 3 และ 4 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 3.3 และร้อยละ 5.4 ตามลำดับ

7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ

ระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ

รูป 12 แสดงร้อยละตามชั้นปีของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 กับระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ

ภาพรวมระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับค่าฐานนิยม ซึ่งมีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงที่สุดที่ 4.59 ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ 4.47 ตามลำดับ

ผู้ที่มีระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 5 และ 6 จำนวน 6 คน 12 คน และ 8 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 6.5 ร้อยละ 16.0 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ในขณะที่ระดับต่ำสุดของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพอยู่ที่ระดับค่อนข้าง

น้อย มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 และ 6 จำนวน 1 และ 2 คน ตามลำดับ และคิดเป็นร้อยละตามชั้นปีได้ร้อยละ 1.1 และร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

ภาพรวมทุกอุปนิสัย

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก เมื่อคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 ตามลำดับ และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม ในระดับมาก โดยมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง ในระดับค่อนข้างมาก และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ในระดับมาก ส่วนอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ นั้นมีจำนวนผู้ที่มีระดับอุปนิสัยค่อนข้างมากและมากเท่ากัน เมื่อคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับมาก โดยมีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 37 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 และ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 ตามลำดับ

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก เมื่อคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับมาก โดยมีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 31 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 และ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก เมื่อคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวในระดับค่อนข้างมาก โดยมีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับ

อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ในระดับมาก โดยมีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 และ 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ตามลำดับ

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยในแต่ละอุปนิสัยมากกว่าชั้นปี 4 และ 6 ทุกอุปนิสัย ยกเว้น อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับชั้นปีที่ 4 และ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญที่ชั้นปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยมากกว่า และเมื่อคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ยังมีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปี 4 และ 6 ทั้ง 3 กลุ่มอุปนิสัย คือ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 4.66 และ 4.59 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยในทุกอุปนิสัยในระดับมาก ยกเว้นอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 4.56 และ 4.49 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มีระดับอุปนิสัยตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย และตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากถึงมากที่สุด มีจำนวนในแต่ละอุปนิสัย ดังตาราง 114

ตาราง 114 แสดงจำนวนผู้ที่มีระดับอุปนิสัยตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย และตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากถึงมากที่สุด ในแต่ละอุปนิสัย

อุปนิสัย	ระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย		ระดับค่อนข้างมากถึงมากที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์	11	4.6	230	95.4
อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต	14	5.8	227	94.2
อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน	4	1.7	237	98.3
อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ	31	12.9	210	87.1
อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ	51	21.2	190	78.8
อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ	7	2.9	234	97.1
อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา	8	3.3	233	96.7
อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง	28	11.6	213	88.4
อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ	14	5.8	227	94.2
อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว	12	5.0	229	95.0
อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม	7	2.9	234	97.1
7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง	3	1.2	238	98.8

จะเห็นได้ว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ในระดับค่อนข้างมากถึงมากที่สุด จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 98.8 และอยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละอุปนิสัยแล้ว พบว่า ผู้ที่มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ในระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย มีจำนวนมากถึง 51 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ซึ่งมากที่สุดในแต่ละอุปนิสัย ในลำดับถัดมาคือ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6

ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยแต่ละอุปนิสัย อุปนิสัยส่วนมาก (ก่อนคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัย) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว พบว่า อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับสูง (.709) และทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนและอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งในระดับสูงมาก (.928 และ .907 ตามลำดับ) นอกจากนี้ อุปนิสัยทุกอุปนิสัยยังมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งในระดับสูง ยกเว้น อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้อื่นเข้าใจเรา ที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตน อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์พหุคูณ (Post Hoc Test)

ทำการทดสอบทั้งหมด 80 สมมติฐาน ระหว่างปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 15 ปัจจัย ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ช่วงเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ช่วงเกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ช่วงจำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และ ประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

กับระดับอุปนิสัย 5 อุปนิสัย ได้แก่ ระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตน ระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ผลการทดสอบที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มีค่าแตกต่างกันในผู้ที่มีช่วงจำนวนเพื่อนสนิท และประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมแตกต่างกัน

- ผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 8 คนขึ้นไปมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 0-3 คน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.7354 และ 4.3934 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.3420 ส่วนผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 4-7 คน นั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5413 แต่ไม่แตกต่างกับช่วงจำนวนเพื่อนสนิทอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ
- ผู้ที่มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.0909 และ 4.5290 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.5619

2. ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตมีค่าแตกต่างกันในผู้ที่มีลำดับในครอบครัวแตกต่างกัน

- บุตรคนเดีวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตมากกว่าบุตรคนสุดท้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.7333 และ 4.3992 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.3342 ส่วนบุตรคนโตและบุตรคนกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4690 และ 4.6552 ตามลำดับ แต่ไม่แตกต่างจากลำดับในครอบครัวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

3. ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวมีค่าแตกต่างกันในผู้ที่มีเพศและลำดับในครอบครัวแตกต่างกัน

- เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวมากกว่าเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5617 และ 4.3523 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.2093
- บุตรคนเดีวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวมากกว่าบุตรคนสุดท้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6815 และ 4.3673 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.3142 ส่วนบุตรคนโตและบุตรคนกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3895 และ 4.6063 ตามลำดับ แต่ไม่แตกต่างจากลำดับในครอบครัวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

4. ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมีค่าแตกต่างกันในผู้ที่มีลำดับในครอบครัวแตกต่างกัน

- บุตรคนกลางมีค่าเฉลี่ยมีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมากกว่าบุตรคนโตและบุตรคนสุดท้อง 0.3220 และ 0.3299 ตามลำดับ โดยบุตรคนกลาง บุตรคนโต และบุตรคนสุดท้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8103 4.4884 และ 4.4805 ตามลำดับ ส่วนบุตรคนเดียวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6741 แต่ไม่แตกต่างจากลำดับในครอบครัวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

5. ค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมีค่าแตกต่างกันในผู้ที่มีเพศ ลำดับในครอบครัวและประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง แตกต่างกัน

- เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมากกว่าเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5722 และ 4.4060 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.1662
- บุตรคนโตมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งน้อยกว่าบุตรคนกลางและบุตรคนเดียว 0.2727 และ 0.2460 ตามลำดับ และบุตรคนสุดท้องมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งน้อยกว่าบุตรคนกลางและบุตรคนเดียว 0.2839 และ 0.2571 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของบุตรคนโต บุตรคนสุดท้อง บุตรคนกลาง และบุตรคนเดียว เท่ากับ 4.4186 4.4074 4.6913 และ 4.6646 ตามลำดับ ส่วนบุตรคนกลางและบุตรคนเดียว มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบุตรคนโตและบุตรคนสุดท้องก็มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน
- ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6303 และ 4.4531 ตามลำดับ และมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.1772

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดและเกรดเฉลี่ยสะสมกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ของนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) พบว่า เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดกับระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และเกรดเฉลี่ยสะสมกับระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .143 และ .137 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์อื่น ๆ นั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ผลของประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ที่มีต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึง 7 อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ทำการทดสอบประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งแตกต่างกัน กับ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 ถึง 7 อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ผลการทดสอบพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ส่วนอุปนิสัยอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้และผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ เท่ากับ 4.3394 และ 4.0860 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ เท่ากับ 4.8061 และ 4.5806 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง เท่ากับ 4.6121 และ 4.3262 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เท่ากับ 4.6303 และ 4.4531 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงระดับอุปนิสัยแล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 3 และอุปนิสัยที่ 6

ของผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์กลุ่ม (Cluster Analysis) ของนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

ใช้การวิเคราะห์กลุ่มแบบไม่เป็นขั้นตอน (Nonhierarchical Cluster Analysis หรือ K-Means Clustering) ในการวิเคราะห์กลุ่ม

การวิเคราะห์กลุ่มแบบคิดรายอุปนิสัย

แบ่งกลุ่มนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้แนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง แบบคิดรายอุปนิสัย ซึ่งอุปนิสัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์กลุ่ม ได้แก่ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ รายละเอียดในแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ในระดับมากที่สุด และมีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง ในระดับมาก

กลุ่มที่ 2 มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ในระดับมาก และมี อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ในระดับค่อนข้างมาก

กลุ่มที่ 3 มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก

กลุ่มที่ 4 มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา ในระดับมาก มีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง และอุปนิสัยที่ 7 การปล่อยใจให้คมอยู่เสมอ ในระดับค่อนข้างมาก และมีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ในระดับค่อนข้างน้อย

การวิเคราะห์กลุ่มแบบคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัย

แบ่งกลุ่มนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้แนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง แบบคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัย ซึ่งอุปนิสัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์กลุ่ม ได้แก่ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เมื่อแบ่งกลุ่มนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้แนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง แบบคิดคะแนนเป็นกลุ่มอุปนิสัย รายละเอียดในแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับมากที่สุด และมีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ในระดับมาก

กลุ่มที่ 2 มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับมาก

กลุ่มที่ 3 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม ในระดับมาก และมีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับค่อนข้างมาก

กลุ่มที่ 4 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 เป็นกลุ่มที่มีอุปนิสัยทุกอุปนิสัยในระดับค่อนข้างมาก

อภิปรายผลการศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) โดยมีใจความหลักเกี่ยวกับการสร้างอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ อันเป็นอุปนิสัยที่เป็นรากฐานของความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืนในชีวิต เริ่มต้นจากการเปลี่ยนกรอบความคิดซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปทางที่ถูกต้อง ปรับเปลี่ยนที่ตนเองเพื่อประสิทธิผลระดับบุคคลและระหว่างบุคคล ร่วมกับการเน้นความสำคัญของความรู้ (ทำอะไร ทำเพื่ออะไร) ทักษะ (ทำอย่างไร) และความปรารถนา (ความอยากที่จะทำ) อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุปนิสัยแห่งประสิทธิผล ซึ่งอุปนิสัยแห่งประสิทธิผลทั้ง 7 นั้น หากอยู่บนพื้นฐานของหลักการสมดุลแห่งผลผลิตที่พึงประสงค์ (Production) / ความสามารถในการผลิต (Production Capability) จะนำประโยชน์ระยะยาวมาให้ในระดับสูงสุด จะกลายเป็นรากฐานของคุณลักษณะของบุคคลผู้นั้น ช่วยสร้างและทำให้เกิดแผนที่ถูกต้อง ทำให้บุคคลผู้นั้นสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้โอกาสที่มีได้มากที่สุด สามารถเรียนรู้ต่อเนื่องและรวมหลักการอื่น ๆ เข้าด้วยกันในลักษณะของการหมุนขึ้นไปสู่ความก้าวหน้าต่อไป

อุปนิสัยทั้ง 7 ประการนั้น 3 อุปนิสัยแรกคือชัยชนะส่วนตัว ชะใจตนเอง ทำให้สามารถหลุดจากภาวะพึ่งพาผู้อื่น มาพึ่งพาตนเองได้และด้วย 3 อุปนิสัยต่อมาคือชัยชนะในสังคม ชะใจผู้อื่น จะทำให้อยู่ในสภาวะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อุปนิสัยประการสุดท้ายคือประการที่ 7 จะช่วยให้อุปนิสัยทั้ง 6 ประการทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

อุปนิสัยทั้ง 2 ประการนี้ เป็นอุปนิสัยที่ Covey ถือว่าเป็นพื้นฐานของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ กล่าวคือ ควรที่จะมีอุปนิสัยทั้ง 2 ประการ เพื่อให้อุปนิสัยทั้ง 7 ประการนั้น เป็นไปได้ อย่างมั่นคงและมีประสิทธิผลสูง

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ได้แก่ การแสดงความเมตตา และความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น การเป็นคนรักสุขภาพและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน และการไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด ถึงร้อยละ 95.4

ส่วนอุปนิสัยที่นำมาใช้วัดอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ให้ความสำคัญอย่างสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม การคำนึงถึงจุดสนใจและความต้องการของคนที่กำลังทำงานให้ และการทุ่มเทในสิ่งที่ทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด ถึงร้อยละ 94.2

จากข้างต้น แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก มีพื้นฐานทางอารมณ์และความสุขในการดำเนินชีวิตที่ดี จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากจะใช้พื้นฐานทางอารมณ์และความสุขในการดำเนินชีวิตที่ดีนั้นเป็นรากฐานของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อยบางอุปนิสัย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องการไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลังในส่วนอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์นั้น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 29.0 หรือเกือบ 1 ใน 3 และเรื่องการใช้เวลาอย่างสมดุลในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมในส่วนอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 18.7 หรือเกือบ 1 ใน 5 ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกจาก 2 เรื่องนี้มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดเพียงเล็กน้อย

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องการพูดถึงผู้อื่นในแง่ลบและการใช้เวลาอย่างสมดุลในทุกแง่มุมของชีวิต เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต ดีรอบด้าน ซึ่งจะช่วยอุปนิสัยทั้ง 7 ประการเติบโตได้อย่างเต็มที่ มั่นคงและเต็มเปี่ยมไปด้วยประสิทธิผล

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (โปรแอกทีฟ) (Proactive)

การเป็นฝ่ายเริ่มกระทำ คือ การมีอิสรภาพในการเลือกวิธีการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์รอบตัว กล่าวคือ พฤติกรรมเป็นผลมาจากการตัดสินใจอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่เงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์และความรู้สึกตามแบบของฝ่ายถูก

กระทำ แม้จะยังอยู่ในอิทธิพลของสิ่งเร้าจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเชิงกายภาพ สังคม หรือ จิตวิทยา เช่นเดียวกับผู้อื่น แต่การตอบสนองต่อสิ่งเร้าไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็น การตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ ขับเคลื่อนสิ่งต่าง ๆ ด้วยค่านิยมใน ใจที่คอยกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบในการดำเนินการ ให้เกิดผลโดยไม่กล่าวโทษเงื่อนไขและสภาพแวดล้อม

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การควบคุมชีวิตตัวเองได้ การทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ และการรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำ ของตนมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 1 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 1 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดถึงร้อยละ 98.3 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้น คลินิกส่วนมาก มีการตัดสินใจอย่างมีสติ ตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ บนรากฐานของค่านิยมในใจ มีความคิดริเริ่ม และมีความรับผิดชอบในการดำเนินการให้เกิดผลโดยไม่กล่าวโทษเงื่อนไขและ สภาพแวดล้อม จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากจะสามารถผลิตผล งานชั้นดีมีคุณภาพได้

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก ส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการรับผิดชอบต่อ อารมณ์และการกระทำของตนมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้างนั้น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับ ค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด มากถึงร้อยละ 9.1 ตามด้วยเรื่องการควบคุมชีวิตตัวเองได้ และเรื่อง การทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่สามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ ตามลำดับ ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 1 ครอบด้าน เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์ผลงานที่ดีมี คุณภาพต่อไป

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่บนพื้นฐานของการเป็นผู้นำส่วนบุคคลซึ่งหมายถึงการ เลือกวิถีทางที่ถูกต้องให้กับตนเอง ทราบจุดมุ่งหมายที่ต้องการไปให้ถึงและเข้าใจว่าปัจจุบันอยู่ที่ใด เพื่อที่จะได้ก้าวทีละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นได้ สร้างปณิธานส่วนบุคคลบนรากฐานของ หลักการที่ถูกต้องและความเป็นจริง เลือกใช้หลักการเป็นศูนย์กลางเพราะว่าหลักการที่ถูกต้องนั้น ไม่เคยเปลี่ยนแปลงและช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 4 ของชีวิตมีพัฒนาการได้เต็มที่ องค์ประกอบทั้ง

4 นั้น ได้แก่ ความมั่นคงคือตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะคือกรอบอ้างอิงในใจที่ช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาคือมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจคือความสามารถในการสรรหาทางเลือกและตัดสินใจ เมื่อใดที่มีองค์ประกอบทั้ง 4 ครบถ้วน สองคล้อยกลมกลืนกัน จะก่อกำเนิดบุคลิกภาพงามสง่า คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การรู้ว่าตนต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต การจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำแบบเร่งด่วนหรือแบบฉุกเฉิน และการเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ตนต้องการทำอะไรให้สำเร็จ พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 2 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 2 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดร้อยละ 87.1 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก ทราบจุดมุ่งหมายที่ต้องการไปให้ถึง เข้าใจว่าปัจจุบันอยู่ที่ใด และใช้หลักการที่ถูกต้องเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจเลือกวิถีทางในการมุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นได้ จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากจะมีการพัฒนาในองค์ประกอบทั้ง 4 อัน ได้แก่ ความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญา และพลังอำนาจ ซึ่งเมื่อมีครบถ้วนทั้ง 4 ประการ สองคล้อยกลมกลืนกัน จะก่อให้เกิดบุคลิกภาพอันดีงาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อย่างไรก็ตามยังมีนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกถึง 1 ใน 8 ที่มีอุปนิสัยที่ 2 ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องการเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ตนต้องการทำอะไรให้สำเร็จนั้น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 28.6 หรือเกินกว่า 1 ใน 4 ซึ่งแสดงถึงการบกพร่องในเรื่องเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจน ส่วนเรื่องการจัดการและเตรียมสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำแบบเร่งด่วนหรือแบบฉุกเฉิน และเรื่อง การรู้ว่าตนต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต นั้นมีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ประมาณ 1 ใน 5 และ 1 ใน 10 ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่า แม้ว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกจะทราบเป้าหมายระยะยาวว่าตนต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต แต่กลับมีความบกพร่องในเรื่องการกำหนดเป้าหมายระยะสั้นและการจัดการเตรียมสิ่งต่าง ๆ ในสัดส่วนที่มากกว่า ทั้ง ๆ ที่เป้าหมายระยะสั้นและการจัดการเตรียมสิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ไปถึงเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งเอาไว้ได้

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว รวมถึงการเตรียมการเพื่อเป็นตัวช่วยให้ไปถึงเป้าหมายได้ ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและการเตรียมตัวให้พร้อม และใช้หลักการที่ถูกต้องเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 2 ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 4 ของชีวิตมีพัฒนาการได้อย่างเต็มที่

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

อุปนิสัยที่ 3 คือการทำให้ภาพในใจนั้นเป็นผลงานที่จับต้องได้ ด้วยการดำรงชีวิตด้วยการทำสิ่งที่สำคัญก่อนในทุกการตัดสินใจและทุกการกระทำ จัดระเบียบวินัยและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ เพื่อทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ เน้นความสำคัญไปที่การจัดการงานสำคัญแต่ไม่เร่งด่วน หากสามารถจัดการตารางเวลาให้สามารถทำงานที่สำคัญแต่ไม่เร่งด่วน ได้จะช่วยทำให้ชีวิตมุ่งไปสู่จุดหมายได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จ

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ การไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ในแต่ละวัน และ สิ่งต่าง ๆ ที่ทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในชีวิต พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 3 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 3 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดร้อยละ 78.8 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก ทำสิ่งที่สำคัญก่อนในทุกการตัดสินใจและทุกการกระทำ สามารถจัดระเบียบวินัยและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ เพื่อทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากจะสามารถมุ่งไปสู่จุดหมายได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จ ตามที่กำหนดจุดหมายในใจไว้ในอุปนิสัยที่ 2 ได้

อย่างไรก็ตามยังมีนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกถึง 1 ใน 5 ที่มีอุปนิสัยที่ 3 ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องการมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 33.6 หรือประมาณ 1 ใน 3 ซึ่งแสดงถึงการขาดวินัยในการทำตามแผนอย่างชัดเจน ส่วนเรื่องการไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ในแต่ละวัน และเรื่องสิ่งต่าง ๆ ที่ทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในชีวิต นั้นมีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ประมาณ 1

ใน 5 และ 1 ใน 9 ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกจำนวนหนึ่งถูกรบกวนการทํากิจกรรมที่สำคัญโดยกิจกรรมที่วุ่นวายและทำในสิ่งที่ไม่มีความหมายและไม่ช่วยให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในชีวิต ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องมาจากการขาดวินัยในการทำตามแผนก็เป็นได้

นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจว่า จำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 3 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดนั้นน้อยกว่าอุปนิสัยที่ 2 ประมาณร้อยละ 8.3 นั้นแสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งแม้จะกำหนดเป้าหมายในใจไว้ชัดเจน แต่อาจจะไปไม่ถึงจุดหมายนั้นเนื่องจากไม่ทำในสิ่งที่สำคัญก่อนก็เป็นได้

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องการทำตามลำดับความสำคัญ มีวินัยต่อตนเอง และเลือกทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์และนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 3 ครอบด้าน ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตมุ่งไปสู่จุดหมายได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเอาไว้ได้

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

หลักการชนะ/ชนะ มีกรอบความคิดที่สำคัญคือมีทุกอย่างเหลือพอสำหรับทุกคน ความสำเร็จของใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จหรือเป็นความพ่ายแพ้ของผู้อื่น ทุกคนต่างมีที่ยืนพร้อมกับชัยชนะและความพึงพอใจ มองชีวิตไปในทางร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ด้วยการหาทางออกและการตัดสินใจที่เป็นเลิศ ผู้ที่สามารถคิดแบบชนะ/ชนะ ได้นั้นมีลักษณะที่สำคัญคือ มีความเป็นผู้นำ มองเห็นคุณค่าของตนเอง มีภูมิปัญญา มองการณ์ไกล มีความคิดริเริ่ม มีความซื่อตรง มีวุฒิภาวะ ใช้ความคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีความกล้าตัดสินใจ มีความมั่นคง มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีมิตรภาพกับคนรอบข้างเสมอ มีความน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจซึ่งจะทำให้คนรอบข้างกล้าที่จะเปิดใจ

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของกันเอง การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และการพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 4 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 4 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดถึงร้อยละ 97.1 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก มีความคิดแบบชนะ/ชนะ มองชีวิตไปในทางร่วมมือกันกับผู้อื่น และเห็นผลประโยชน์ของทุกฝ่ายเป็นสิ่งสำคัญในการ

ตัดสินใจ จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก จะเป็นผู้ที่มองเห็นคุณค่าของตนเอง มีวุฒิภาวะ มีความน่าเชื่อถือและความน่าไว้วางใจ และมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดอยู่จำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องการให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 11.6 หรือประมาณ 1 ใน 9 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้อื่นเท่าที่ควร ส่วนเรื่องการพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง และเรื่องการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น นั้นมีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด เพียงเล็กน้อยตามลำดับ

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องที่ตนบกพร่อง โดยเฉพาะเรื่องการให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ยากกว่าเรื่องอื่น ๆ ต้องปรับแก้ที่ใจให้สามารถแสดงออกเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 4 ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้บังเกิดความสำเร็จและชัยชนะสำหรับตนและบุคคลรอบข้าง และเกิดความร่วมมือกันในทุกด้านของชีวิต

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

การเข้าใจผู้อื่นก่อนถือเป็นการเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งยิ่งใหญ่ เนื่องจากโดยปกติแล้วคนเราอยากให้ผู้อื่นมาเข้าใจตัวเราก่อน การรับฟังผู้อื่นอย่างเข้าใจจึงเป็นการรับฟังที่ดีที่สุด ช่วยให้การติดต่อสื่อสารที่เกิดขึ้นเป็นหนทางสำคัญในการเข้าใจกันและกัน เข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและเข้าใจว่าเขารู้สึกเช่นไร ช่วยให้ระดับความสัมพันธ์และความไว้นับเชื่อใจเพิ่มขึ้น และช่วยให้ผู้อื่นพร้อมที่จะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจระหว่างกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็ถือว่าเป็นการเริ่มเปิดประตูเข้าสู่ทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างกันและกันไม่ถือเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้า แต่ความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกที่นำไปสู่การผนึกพลังประสานความแตกต่าง

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น การพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น และการพยายามทำความเข้าใจผู้พูด จากมุมมองของผู้พูด ไม่ใช่

แค่จากมุมมองของตนเท่านั้น พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 5 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 3 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมาก จนถึงมากที่สุด ถึงร้อยละ 96.7 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก มีการรับฟังผู้อื่นอย่างเข้าอกเข้าใจ เข้าใจกรอบความคิดของผู้อื่น จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก จะมีระดับความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ได้รับความไว้วางใจ และเป็นไปได้ที่จะบังเกิดความเข้าใจระหว่างกันและกันเป็นอย่างดี สามารถสื่อสารและร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อไป

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 14.9 หรือประมาณ 1 ใน 7 ซึ่งแสดงถึงการขาดความใส่ใจต่อความรู้สึกของผู้อื่น ส่วนเรื่องการพยายามทำความเข้าใจผู้พูด จากมุมมองของผู้พูด ไม่ใช่แค่จากมุมมองของตนเท่านั้น และการพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น นั้นมีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ลดลงตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่ายังมีนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกจำนวนหนึ่งที่ขาดความพยายามในการเข้าใจกรอบความคิดของผู้อื่นซึ่งจะช่วยให้เข้าใจมุมมองของเขาเหล่านั้น แต่กลับเข้าใจไปตามมุมมองของตนเอง ทำให้การเข้าใจผู้อื่นนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ ส่งผลให้ผู้อื่นอาจไม่สามารถเข้าใจเราตามไปด้วย

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องการพยายามทำความเข้าใจผู้อื่น โดยใช้กรอบความคิดของผู้อื่นช่วยในการเข้าใจความรู้สึกและมุมมองของผู้อื่น เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 5 ดีรอบด้าน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์และความไว้วางใจที่ดี และช่วยให้ผู้อื่นพร้อมที่จะเข้าใจตนเอง ช่วยในการเปิดประตูเข้าสู่ทางเลือกสายที่สาม ใช้ความแตกต่างระหว่างกันและกันเป็นบันไดก้าวแรกที่น่าไปสู่การผนึกพลังประสานความแตกต่าง ในอุปนิสัยที่ 6 ได้

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความแตกต่างเป็นการดึงเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญาและความรู้สึกที่มีต่อสังคม และอุปนิสัย 5 ประการแรกมาผนึกรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้เกิดการเสริมสร้างและเร่งปฏิกิริยาของพลังอำนาจสูงสุดของแต่ละคน เกิดการเปิดความคิด เปิดหัวใจและการแสดงออก สู่ความเป็นไปได้ใหม่ มุ่งหน้าไปเพื่อทำให้

จุดมุ่งหมายในใจนั้นบรรลุผลสำเร็จด้วยหนทางสายใหม่อันเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังขับเคลื่อน นำพลังแห่งตนมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในทุก ๆ ด้านของชีวิต เมื่อประสานพลังในตนเองได้ ก็ประสานพลังร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับความแตกต่างที่มีในแต่ละคน ดึงเอาพลังและศักยภาพที่มีในแต่ละบุคคลมาใช้ร่วมกันในทุก ๆ ด้านของชีวิต ก่อให้เกิดประสิทธิผลรอบด้านด้วยความพึงพอใจของทุกฝ่าย

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น การเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่และดีกว่า และ การขอกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 6 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 6 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดร้อยละ 88.4 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก สามารถนึกพลังประสานความแตกต่าง ประสานพลังในตนเอง และประสานพลังร่วมกับผู้อื่นได้ จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก จะสามารถนำพลังแห่งตนมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในทุก ๆ ด้านของชีวิตและดึงเอาพลังและศักยภาพที่มีในแต่ละบุคคลมาใช้ร่วมกันในทุก ๆ ด้านของชีวิตเช่นกัน อันก่อให้เกิดประสิทธิผลรอบด้านด้วยความพึงพอใจของทุกฝ่าย

อย่างไรก็ตามยังมีนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกประมาณ 1 ใน 9 ที่มีอุปนิสัยที่ 6 ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องการขอกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดนั้นมีมากถึงร้อยละ 17.4 หรือประมาณ 1 ใน 6 ส่วนเรื่องการเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่และดีกว่า และเรื่องการใช้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น นั้นมีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ประมาณ 1 ใน 8 และ 1 ใน 9 ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกจำนวนหนึ่งขาดการกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นอันอาจก่อให้เกิดประโยชน์ โดยสามารถนำความแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นมาก่อให้เกิดการพัฒนาและหาทางเลือกที่ดีที่สุด และยังขาดการให้ความสำคัญต่อสิ่งที่ผู้อื่นมีอันอาจก่อให้เกิดประโยชน์ได้เช่นกัน นอกจากนี้ ยังขาดการประสานพลังในตนเอง ทำให้เกิดการขาดความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวทางใหม่และดีกว่าเดิม

เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 6 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุด นั้นน้อยกว่าอุปนิสัยที่ 5 ประมาณร้อยละ 8.3 นั้นแสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนหนึ่งแม้จะมีพื้นฐานเรื่องความเข้าใจผู้อื่นก่อนเข้าใจตนเองมาเป็นอย่างดี และอาจมีความสัมพันธ์ และได้รับความไว้วางใจที่ดีจากผู้อื่น อันช่วยให้ผู้อื่นพร้อมที่จะเข้าใจตน เป็นอย่างดี แต่กลับไม่สามารถฝึกพลังประสานความแตกต่างได้สำเร็จ

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองในเรื่องการฝึกพลังประสานความแตกต่างตั้งแต่การประสานพลังในตนเองและประสานพลังกับผู้อื่น ควรมีการเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่นให้มากขึ้น เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 6 ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้สามารถนำพลังแห่งตนมาใช้และดึงเอาพลังและศักยภาพที่มีในแต่ละบุคคลมาใช้ร่วมกันให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในทุก ๆ ด้าน อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลรอบด้านด้วยความพึงพอใจของทุกฝ่าย

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

อุปนิสัยที่ 7 เป็นการทํานุบำรุงและเสริมสินทรัพย์ที่สำคัญที่สุดคือตนเอง เติมพลังชีวิตทุกมิติของตนเองอันได้แก่ กายภาพ (ออกกำลังกาย โภชนาหาร บริหารความเครียด) จิตวิญญาณ (แจกแจงค่านิยมและการผูกมัดปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ) สติปัญญา (อ่าน วาดภาพ ในใจ วางแผน เขียน) และสังคม/อารมณ์ (ให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ฝึกพลังประสานความต่าง ความมั่นคงในใจ) โดยการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ฉลาดและได้สมดุล เป็นการลงทุนที่ทรงพลังที่สุดในชีวิตเนื่องจากการลงทุนในตัวเอง เพื่อรับมือกับชีวิตและสร้างประโยชน์ ต้องเตรียมตัวเองให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด ลลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอในทั้งสี่มิติ

อุปนิสัยที่นำมาใช้วัด ได้แก่ การให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกายและความเป็นอยู่ที่ดีของตน การพยายามอย่างมากที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น และ การใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยที่ 7 ในระดับค่อนข้างมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 7 ตั้งแต่ระดับค่อนข้างมากจนถึงมากที่สุดร้อยละ 94.2 แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก มีการปรับปรุงตนเองตลอดเวลา สามารถทํานุบำรุงและเสริมสร้างกำลังแห่งตนได้อย่างสมดุลทั้งสี่มิติของชีวิต จึงมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก มีความพร้อมที่จะรับมือกับทุก ๆ ด้านของชีวิต ด้วยสภาพร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และสังคม/อารมณ์ที่พร้อมสมบูรณ์

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยแล้ว พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก ส่วนหนึ่งยังมีอุปนิสัยย่อย ในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุดจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องการให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกายและความเป็นอยู่ที่ดีของตน มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อย จนถึงน้อยที่สุดนั้นมีถึงร้อยละ 11.6 หรือเกือบ 1 ใน 8 ส่วนเรื่องพยายามอย่างมากที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรื่องการใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต นั้น มีผู้ที่มีอุปนิสัยในระดับค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ประมาณ 1 ใน 11 และ 1 ใน 16 ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกจำนวนหนึ่งให้ความสำคัญต่อสุขภาพทางกายและความเป็นอยู่ที่ดีในระดับต่ำ ทั้ง ๆ ที่สภาพร่างกายนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของชีวิตสำคัญยิ่ง ส่วนด้านจิตวิญญาณ สติปัญญา และสังคม/อารมณะนั้นมีผู้ที่ให้ความสำคัญในระดับต่ำเพียงเล็กน้อย

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้มีสภาพร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และสังคม/อารมณ ที่พร้อมสมบูรณ์และอยู่ในสภาวะสมดุล ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ตนเป็นผู้ที่มีอุปนิสัยที่ 7 ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้พร้อมที่จะรับมือกับทุก ๆ ด้านของชีวิตเสมอ และช่วยให้อุปนิสัยอื่น ๆ ตั้งแต่อุปนิสัยที่ 1 ถึง 6 นั้นทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิผล

อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

อุปนิสัยทั้ง 3 กลุ่มนี้เป็นการนำอุปนิสัยทั้ง 7 ประการมารวมกันเพื่อประเมินภาพรวมในแต่ละกลุ่ม อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวช่วยทำให้จิตใจตนเอง และทำให้สามารถหลุดจากภาวะพึ่งพาผู้อื่น มาพึ่งพาตนเองได้ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมช่วยทำให้จิตใจผู้อื่น และทำให้อยู่ในสภาวะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งนั้นเป็นรากฐานของความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืนในชีวิต

พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวในระดับค่อนข้างมาก อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในระดับมาก และมีจำนวนผู้ที่มีอุปนิสัยในแต่ละกลุ่มตั้งแต่ระดับค่อนข้างมาก จนถึงมากที่สุดร้อยละ 95.0 ร้อยละ 97.1 และร้อยละ 98.8 ตามลำดับ

แสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมาก สามารถเอาชนะใจตนเอง ฟังพาตนเองได้ ขณะใจผู้อื่น อยู่ในสภาวะฟังพาอาศัยกันและกันได้ และมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากจะพบกับความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืนในชีวิต

แม้ผลการประเมินในภาพรวมจะออกมาดีมาก แต่เมื่อพิจารณาพร้อมกับผลการประเมินในแต่ละอุปนิสัย ซึ่งอุปนิสัยทั้งหมดมีคนส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีบางอุปนิสัยเช่น อุปนิสัยที่ 3 ที่มีผู้ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อยจำนวนมาก อีกทั้งเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละอุปนิสัยแล้วยังพบว่า บางอุปนิสัยย่อยมีผู้ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุดถึงค่อนข้างน้อย ถึงประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งหมด นั่นแสดงว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีข้อบกพร่องในบางเรื่องอย่างชัดเจน แต่ก็มีอุปนิสัยอื่น ๆ ที่ดีจำนวนมาก จึงช่วยให้ภาพรวมทั้งหมดออกมาดีมาก (ผลจากการเฉลี่ย)

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสนใจว่า ยังมีนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกบางส่วนที่ภาพรวมออกมาในระดับน้อยและค่อนข้างน้อย แสดงว่า อุปนิสัยที่ดีในตนเองไม่เพียงพอที่จะชดเชยอุปนิสัยที่บกพร่องได้ และอุปนิสัยทั้ง 7 ประการอาจอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วงและอาจทำให้เขาเหล่านั้น คลาดกับความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืนในชีวิตก็เป็นได้

ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกทุกท่านควรที่จะพัฒนาอุปนิสัยที่บกพร่องของตน ตั้งแต่อุปนิสัยย่อย จนถึงอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งจะช่วยให้ภาพรวมของทุกอุปนิสัยออกมามีดีขึ้น และให้ความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืนในชีวิตเกิดขึ้นได้จริงอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะบางส่วนที่ภาพรวมออกมาในระดับน้อยและค่อนข้างน้อยนั้น ควรจะปรับปรุงตนเองอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อการใช้ชีวิตที่ทรงประสิทธิผลในปัจจุบันจนไปถึงการเข้าสู่โลกกว้างในอนาคต หลังจากจบการศึกษาไป ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีในการดำเนินชีวิต การประกอบวิชาชีพแพทย์ เกิดผลดีต่อผู้ร่วมปฏิบัติงานทางสาธารณสุข ประชาชน และการพัฒนาการสาธารณสุขของประเทศต่อไป ซึ่งจากผลการศึกษาเรื่อง The Seven Habits of Highly Effective Health Educators ของ Michele L. Pettit และ Joyce V. Fetro (2006) ที่ได้นำเสนอว่า อาชีพผู้ให้การศึกษาด้านสุขภาพ ควรมีความพยายามที่จะแสดงความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ โดยการปฏิบัติตามหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Covey นั้นหมายความว่านักศึกษาแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและเป็นผู้ปฏิบัติงานในอนาคต ควรที่จะฝึกฝนตนเองให้มีอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งครบถ้วนและดีเด่นทั้ง 7 ประการและนำอุปนิสัยที่ฝึกฝนไว้ตั้งแต่เป็นผู้ศึกษา ไปใช้ได้อย่างคุ้นเคยและมีประสิทธิผลเมื่อเป็นผู้ปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งถือว่าเป็นการแสดงความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ผลการศึกษาเกี่ยวกับอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกันของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) ที่แสดงไว้อย่างชัดเจนว่า อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานสูง ต่างก็มี 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งสูงด้วย ดังนั้นควรที่จะมีอุปนิสัยทั้ง 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูง เพื่อให้บรรลุความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิต และยังคงกล่าวอีกว่าอุปนิสัยทั้ง 7 ประการตามหลักการของ Covey มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน นำไปสู่ประสิทธิผลและความสำเร็จในทุก ๆ ด้านของชีวิต อีกทั้งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทางพุทธศาสนา ทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับคนไทยซึ่งส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาได้ ดังนั้น นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกส่วนมากซึ่งมีอุปนิสัยทั้ง 7 ประการในระดับสูง จึงน่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตสูงด้วย ส่วนการศึกษา 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) นั้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนมากมีค่าเฉลี่ยอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตและอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ในระดับมาก ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่หวังในความสำเร็จในด้านการศึกษาและหน้าที่การงานก็มีอุปนิสัยต่าง ๆ ในระดับมากเช่นกัน แต่ความสำเร็จในด้านการศึกษาและหน้าที่การงานนั้นย่อมไม่ได้หมายถึงเกรดเฉลี่ย เนื่องจากผลการศึกษาในนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แสดงผลอย่างชัดเจนว่า เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแต่ละอุปนิสัยในระดับต่ำและบางอุปนิสัยก็ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ดังนั้น จึงไม่สามารถใช้เกรดเฉลี่ยในการบอกถึงควมมีประสิทธิผลของนักศึกษาได้

สำหรับผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยที่ออกมา นั้น มีสิ่งที่น่าสนใจหลายประการ หากไม่นับเรื่องจำนวนเพื่อนสนิทที่ผู้มีจำนวนเพื่อนสนิท 8 คนขึ้นไปมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 0-3 คน หรือ ผู้ที่มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม หรือ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ซึ่งเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยภายนอกที่เกิดจากการเรียนรู้ การแสดงออกและเลือกที่จะกระทำ ทำให้ผลการศึกษาออกมาในทิศทางดังกล่าว อย่างไม่น่าสงสัยนัก

แต่ผลการทดสอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและลำดับในครอบครัว นั้นเป็นที่น่าสนใจ
 เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน คือ เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนและ 7
 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมากกว่าเพศหญิง และลำดับในครอบครัวที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่าง
 กันในหลายอุปนิสัย อันได้แก่ บุตรคนเดียวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนิน
 ชีวิตมากกว่าบุตรคนสุดท้อง บุตรคนเดียวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนมากกว่าบุตร
 คนสุดท้อง บุตรคนกลางมีค่าเฉลี่ยมีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมากกว่าบุตรคนโตและบุตร
 คนสุดท้อง และ บุตรคนโตและบุตรคนสุดท้องมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง
 ประสิทธิผลยิ่งน้อยกว่าบุตรคนกลางและบุตรคนเดียว นั้นอาจแสดงว่า บุตรคนเดียวและบุตรคน
 กลาง อาจมีปัจจัยบางอย่างที่เกิดจากการเลี้ยงดูหรือสภาพแวดล้อมทำให้ มีระดับอุปนิสัยบางอย่าง
 ที่มากกว่า บุตรคนโตและบุตรคนสุดท้องก็เป็นได้ ส่วนจะเป็นเพราะเหตุใดนั้น อาจทำการศึกษา
 สิ่งเหล่านี้ทั้งอิทธิพลของเพศและลำดับในครอบครัวในรายละเอียดมากขึ้นต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ข้อค้นพบ

1. อุปนิสัยส่วนมาก (ก่อนคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัย) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้ว พบว่า อุปนิสัยกลุ่มชัชชนะส่วนตนมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะในสังคมในระดับสูง (.709) และทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะส่วนตนและอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในระดับสูงมาก (.928 และ .907 ตามลำดับ) นอกจากนี้ อุปนิสัยทุกอุปนิสัยยังมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งในระดับสูง ยกเว้น อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา ที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
2. เพศมีผลต่อระดับอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะส่วนตนและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง
3. ลำดับในครอบครัวมีผลต่อระดับอุปนิสัยหลายประการ ได้แก่
 - บุตรคนเดีวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตมากกว่าบุตรคนสุดท้อง
 - บุตรคนเดีวมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะส่วนตนมากกว่าบุตรคนสุดท้อง
 - บุตรคนกลางมีค่าเฉลี่ยมีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัชชนะในสังคมมากกว่าบุตรคนโต และบุตรคนสุดท้อง
 - บุตรคนโตและบุตรคนสุดท้องมีค่าเฉลี่ยระดับของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งน้อยกว่าบุตรคนกลางและบุตรคนเดีว
4. ผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 8 คนขึ้นไปมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่มีจำนวนเพื่อนสนิท 0-3 คน
5. ผู้ที่มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม
6. ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง ส่วนอุปนิสัยอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ทำให้นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกมีระดับอุปนิสัยที่สูงกว่าการไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ ดังนั้นทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ให้นักศึกษาแพทย์ได้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิ เพื่อให้นักศึกษาแพทย์ได้นำความรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาลทั้งต่อนักศึกษาแพทย์เอง คณะแพทยศาสตร์ และประเทศชาติต่อไป ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นสามารถทำได้ตั้งแต่วันปฐมนิเทศของชั้นปีที่ 4 จนถึงวันปัจฉิมนิเทศของชั้นปีที่ 6 ดังแสดงในตาราง 115 (สามารถนำแนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพไปปรับใช้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรตลอดทั้ง 6 ชั้นปีได้ เพื่อประโยชน์สูงสุด)

ตาราง 115 แสดงการนำแนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพมาใช้ในการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก

	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	ชั้นปีที่ 6
ปฐมนิเทศ	อบรม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพแก่นักศึกษาประเมินตนเอง	นักศึกษาประเมินตนเอง	นักศึกษาประเมินตนเอง
การจัดกลุ่มนักศึกษา	อุปนิสัยใกล้เคียงกัน	อุปนิสัยแตกต่างกัน	ตามอรรถาศัย
วิชาบังคับเลือก	จริยธรรมทางการแพทย์และการพัฒนาตนเอง	จริยธรรมทางการแพทย์และการทำงานเป็นทีมแบบสหวิชาชีพ	-
เนื้อหาเสริมวิชาหลัก	มุ่งพัฒนาตนเองเฉพาะด้าน เข้าใจตนเอง	มุ่งการประสานพลังเข้าใจผู้อื่น	มุ่งความสมดุลในการดำเนินชีวิต
Grand Round	การพัฒนาตนเอง พลังแห่งการคิดบวก พลังแห่งความสำเร็จ พลังแห่งความรัก		
กิจกรรมชมรม	ชมรมพัฒนาตนเอง		
ปัจฉิมนิเทศ	-	-	วิชาแพทย์ วิชาชีวิต

2. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวนี้ ควรที่จะมีการเก็บคะแนนประเมินตนเองก่อนการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ และติดตามประเมินผลใน ทุกปี เพื่อติดตามพัฒนาการของนักศึกษาเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพด้วยแบบ ประเมินตนเองเช่นเดิม และอาจประเมินอุปนิสัยต่าง ๆ ผ่านทางคณาจารย์แพทย์ในขณะที่นักศึกษา ขึ้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลด้วย ว่าในแต่ละปี นักศึกษาแพทย์มีลักษณะอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างไร

3. สำหรับนักศึกษาแพทย์ที่มีอุปนิสัยในแต่ละด้านค่อนข้างน้อยจนถึงน้อยที่สุด ควร เอาใจใส่เป็นพิเศษ อาจจัดให้มีการเสริมความรู้ในแต่ละอุปนิสัยชี้ให้เห็นข้อดีของการมีอุปนิสัย ดังกล่าวและกระตุ้นให้นักศึกษาแพทย์พัฒนาตนเองอย่างค่อยเป็นค่อยไป ผ่านทางบทเรียนที่หยิบ ยกมา โดยบทเรียนอาจเป็นตัวอย่างสถานการณ์จริงที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน เช่น เพื่อนไม่ ช่วยเหลืองานส่วนรวมในการเรียนและปฏิบัติงาน หรือ ปัญหาระหว่างพยาบาลและนักศึกษา แพทย์ จากนั้นให้นักศึกษาแพทย์ตอบแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสม ให้ความเห็นแบบกิจกรรม กลุ่ม คณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิให้การชี้แนะ โดยไม่มีการกำหนดสิ่งใดผิดหรือถูก แต่ให้ นักศึกษาได้เรียนรู้จากสิ่งที่เหมาะสม

4. นอกจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรแล้ว อาจมีการปรับหลักสูตรหรือวิธีการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาแพทย์และวิชาชีพติดไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเสริมสร้างลักษณะอุปนิสัยที่ ดีงามให้กับนักศึกษาไปพร้อมกับความสามารถทางด้านวิชาการ อันอาจเป็นขีดความสามารถหลัก ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการผลิตแพทย์ให้กับประเทศชาติต่อไป

5. การจัดกลุ่มสำหรับนักศึกษาแพทย์ในการขึ้นปฏิบัติงานชั้นคลินิก อาจพิจารณาจัด จากระดับอุปนิสัย โดยอาจจัดกลุ่มนักศึกษาแพทย์ที่มีลักษณะอุปนิสัยใกล้เคียงกันได้ด้วยกัน (เช่น การจัดกลุ่มตามการศึกษาครั้งนี้) เพื่อให้สะดวกต่อการดูแลนักศึกษา เนื่องจากในแต่ละกลุ่มที่จัดไว้ จะมีอุปนิสัยที่เด่นหรือด้อย แตกต่างกันทำให้คณาจารย์และแพทย์ประจำบ้านสามารถดูแลได้อย่าง ตรงจุดมากขึ้น และนักศึกษาแพทย์อาจเกิดการเรียนรู้ถึงผลของความบกพร่องในอุปนิสัยของเพื่อน เช่นเดียวกับที่ตนเป็นอยู่และเกิดการกระตุ้นให้ปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ แต่อาจมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานในโรงพยาบาลได้ในช่วงที่นักศึกษาแพทย์กลุ่มที่มีอุปนิสัยบางข้อบกพร่องมากและ นักศึกษาแพทย์กำลังเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเอง อีกทั้งคณาจารย์และแพทย์ประจำบ้านยังต้องระวัง การตัดสินนักศึกษาว่ากลุ่มนี้ดีหรือกลุ่มนี้มีปัญหาให้มาก อันจะมีผลต่อการพัฒนานักศึกษาตาม จุดประสงค์การจัดกลุ่มและความสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์ แพทย์ประจำบ้านและนักศึกษาอีกด้วย หรืออาจพิจารณากระจายนักศึกษาแพทย์แต่ละกันให้มีอุปนิสัยที่มากขึ้นแตกต่างกันไปในทุกกลุ่ม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้อุปนิสัยจากเพื่อนที่มีอุปนิสัยแตกต่างไปจากตน พบปะความหลากหลาย

และประสานพลังแห่งความแตกต่างนั้น ให้ไปสู่ประสิทธิผลต่อไป อนึ่งการจะจัดกลุ่มในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้จัดเป็นสำคัญ

จากตาราง 115 ผู้ทำการศึกษาได้แนะนำวิธีการจัดกลุ่มนักศึกษาโดยจัดนักศึกษาที่มีลักษณะอุปนิสัยใกล้เคียงกันสำหรับชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่มีการเรียนการสอนในห้องเรียนมากกว่าชั้นปีที่ 5 และ 6 เหมาะกับการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิดโดยคณาจารย์ และในขณะที่นักศึกษามีการพัฒนาตนเองนั้น ก็มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าชั้นปีอื่น ๆ ส่วนชั้นปีที่ 5 นั้นแนะนำให้จัดกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอุปนิสัยแตกต่างกันไว้ด้วยกัน เนื่องจากเป็นระดับชั้นที่มีการปฏิบัติงานมากขึ้น มุ่งประสงค์ให้นักศึกษานำความแตกต่างที่มีระหว่างกันมาประสานพลังในการปฏิบัติงานได้ อนึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า เมื่อนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4 มีการเรียนรู้ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งและมีการพัฒนาอุปนิสัยของตนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่จัดไว้ จะทำให้ระดับอุปนิสัยของตนสูงขึ้น พึ่งพาตนเองได้ ทำให้การจัดกลุ่มแบบลักษณะอุปนิสัยแตกต่างกันไว้ด้วยกันในชั้นปีที่ 5 ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานน้อย สามารถพึ่งพาตนเองและกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดได้ ส่วนชั้นปีที่ 6 นั้นการจัดกลุ่มตามอักษยาศัยตามปัจจุบันนั้นเหมาะสมอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นปีการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาจะได้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับเพื่อนสนิท

6. การจัดวิชาบังคับเลือกและเนื้อหาเสริมวิชาหลักนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของนักศึกษาเช่นกัน โดยผู้ทำการศึกษาได้เสนอแนะให้จัดวิชาบังคับเลือกและเนื้อหาเสริมวิชาหลักให้สอดคล้องกับวิธีการจัดกลุ่มนักศึกษาดังนี้ สำหรับชั้นปีที่ 4 ซึ่งจัดกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอุปนิสัยใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน ก็ควรจัดวิชาบังคับเลือกที่มีเนื้อหาของจริยธรรมทางการแพทย์และการพัฒนาตนเอง และเนื้อหาเสริมวิชาหลักที่มุ่งพัฒนาตนเองเฉพาะด้าน โดยเน้นด้านที่มีระดับอุปนิสัยต่ำ ให้นักศึกษาเข้าใจตนเองมากขึ้น การจัดดังกล่าวนอกจากจะช่วยเสริมจริยธรรมและการพัฒนาอุปนิสัยของนักศึกษาแล้ว คณาจารย์ยังดูแลได้ง่ายอีกด้วย สำหรับชั้นปีที่ 5 ซึ่งจัดกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะอุปนิสัยแตกต่างกันไว้ด้วยกัน ก็ควรจัดวิชาบังคับเลือกที่มีเนื้อหาของจริยธรรมทางการแพทย์และการทำงานเป็นทีมแบบสหวิชาชีพ และเนื้อหาเสริมวิชาหลักที่มุ่งการประสานพลังและเข้าใจผู้อื่น เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงความแตกต่างและนำความต่างนั้นมาประสานพลังได้จริง สำหรับชั้นปีที่ 6 นั้นนักศึกษาจะปฏิบัติงานคล้ายแพทย์และไม่มีวิชาเลือก จึงแนะนำเนื้อหาเสริมวิชาหลักในเรื่องของความสมดุลในการดำเนินชีวิต เนื่องจากนักศึกษาต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติงาน ในบางกระบวนการวิชานักศึกษาต้องปฏิบัติงานต่อเนื่องเกินกว่า 24 ชั่วโมง ต้องมีความรับผิดชอบสูงต่อการปฏิบัติงาน แบ่งเวลาในการทบทวนตำรา อ่านหนังสือเพิ่มเติม เพื่อเตรียมพร้อมในการสอบและการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังมีด้านอื่น ๆ ของชีวิตที่ต้องให้

ความสำคัญ เช่น ครอบครัว สังคม โดยเฉพาะสุขภาพกายและใจของตัวอีกด้วย ทำให้ความสมดุลในการดำเนินชีวิตเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6

7. เพื่อให้การพัฒนาอุปนิสัยเป็นไปอย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง จึงควรที่จะมีการจัด Grand Round หรือการประชุมวิชาการของคณะแพทย์ที่มีการจัดเป็นประจำในแต่ละเดือน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เช่น การพัฒนาตนเองตามแนวคิดต่าง ๆ พลังแห่งการคิดบวก พลังแห่งความสำเร็จ พลังแห่งความรัก เป็นต้น และควรมีการจัดกิจกรรมชมรมพัฒนาตนเองที่จะช่วยพัฒนาตนเองในทุกด้านของชีวิต ทั้งกาย จิตวิญญาณ สังคม อารมณ์ และปัญญา

8. สำหรับกิจกรรมปัจฉิมนิเทศของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 นั้นควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาแพทย์ วิชาชีวิต อันหมายถึงการเป็นแพทย์ที่มีประสิทธิผลในสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและรักษาสมดุลชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นเลิศ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ที่พระราชทานไว้ว่า "ฉันไม่ได้ต้องการให้เธอเป็นเพียงหมออย่างเดียวเท่านั้น แต่ฉันต้องการให้เธอเป็นคนด้วย" ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้มีความเข้ากันได้กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

9. จากการศึกษาพบว่า เกรดเฉลี่ยไม่มีความเหมาะสมในการใช้จำแนกนักศึกษาแพทย์ว่านักศึกษาแพทย์ที่มีเกรดเฉลี่ยสูงเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูงกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีเกรดเฉลี่ยน้อย ดังนั้นในการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือเฉพาะทาง ควรใช้เกรดเฉลี่ยเป็นเพียงข้อมูลประกอบการตัดสินใจเท่านั้น และอาจพิจารณาการใช้แบบประเมิน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มาช่วยในการคัดเลือก โดยคณาจารย์หรือแพทย์ประจำบ้าน เป็นผู้ทำการประเมินนักศึกษาแพทย์โดยตรง การใช้แบบประเมินเช่นนี้จะคล้ายกับการที่คณาจารย์ประเมินจิตพิสัยของนักศึกษาแต่อาจอิงตามแนวคิดให้เป็นระบบชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาแพทย์

1. นักศึกษาแพทย์ควรที่จะประเมินตนเองเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง อย่างสม่ำเสมอด้วยความซื่อสัตย์ และทำการปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านที่ตนเองมีระดับอุปนิสัยน้อยที่สุดจนถึงค่อนข้างน้อย ควรใส่ใจเป็นพิเศษ
2. จากผลการศึกษาที่พบว่า เกรดเฉลี่ยและข้อมูลทางด้านกิจกรรมที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งไม่แตกต่างกัน ดังนั้น นักศึกษาแพทย์จึงไม่ควรมุ่งเน้นไปที่การเรียนหรือการทำกิจกรรมด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป หากแต่ควรทำตนให้ชีวิตนักศึกษาอยู่ในสมดุลระหว่างการเรียน กิจกรรม และชีวิตด้านอื่น ๆ ด้วย
3. นักศึกษาแพทย์ควรที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองตามแนวคิดอื่น ๆ นอกจากแนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Covey เพื่อเพิ่มเติมความรู้ทางด้านการพัฒนาตนเองตามแนวคิดต่าง ๆ และตั้งใจในการพัฒนาตนเองอันจะส่งผลดีแก่ตนเอง ครอบครัว สังคม ชุมชน ประเทศชาติและประชาคมโลกต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

1. เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยแต่ละอุปนิสัยที่ชัดเจนมากขึ้น อาจทำการรวบรวมข้อมูลในประชากรที่กว้างขึ้น โดยอาจทำในช่วงอายุต่าง ๆ อันเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุปนิสัยในแต่ละช่วงอายุ กล่าวคือ การเสริมสร้างอุปนิสัยหนึ่งอาจส่งผลให้อีกอุปนิสัยหนึ่งพัฒนาได้เช่นกัน การหาความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยแต่ละอุปนิสัยอาจก่อให้เกิดประโยชน์เป็นวงกว้างก็เป็นได้
2. ผลของเพศและลำดับในครอบครัวที่มีต่อระดับอุปนิสัยดังที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นที่น่าสนใจยิ่ง หากศึกษาเพิ่มเติมมากขึ้นและระบุได้ว่าสาเหตุใดที่ทำให้เพศและลำดับในครอบครัวทำให้ระดับอุปนิสัยแตกต่างกัน อาจนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการแนะนำการเลี้ยงดูโดยบิดามารดา หรือการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยลดความแตกต่างของระดับอุปนิสัยอันเกิดจากอิทธิพลแห่งเพศและลำดับในครอบครัว ซึ่งหมายถึงการช่วยยกระดับอุปนิสัยในกลุ่มที่มีโอกาสที่จะมีระดับอุปนิสัยในระดับต่ำกว่าในอนาคต
3. สามารถทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงผลของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งต่อผลการประเมินนักศึกษาแพทย์โดยคณาจารย์ แพทย์ประจำบ้านและผู้ร่วมงาน โดยผลที่ได้อาจชี้ให้เห็นความสำคัญของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งที่เป็นรูปธรรมในปัจจุบันได้ชัดเจนมากขึ้น

4. อาจทำการศึกษาถึงอุปนิสัยที่ 8 อันเป็นแนวคิดเพิ่มเติมของ Covey อันเกี่ยวข้องกับ การค้นพบเสียงภายในตนเอง และบันดลใจให้ผู้อื่นค้นพบเสียงภายในตัวเขา คือการค้นหาว่า คุณมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อื่นทำในสิ่งเดียวกัน คือการก้าวขึ้นไปเหนือความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอันเกิดจากการมีประสิทธิผล เพื่อแสวงหาความสำเร็จที่เป็นนามธรรมโดยการเป็น ยอดคน อย่างไรก็ตามการศึกษาถึงอุปนิสัยที่ 8 ในปัจจุบันยังไม่มีแบบวัเคราะห์ดับอุปนิสัยโดย Covey ซึ่งจะช่วยให้การวัเคราะห์ดับอุปนิสัยตรงตามแนวคิดของผู้นำเสนอมากที่สุด แต่ก็สามารถที่จะ ทำแบบวัเคราะห์ขึ้นมาเองได้ หากต้องการศึกษา โดยควรที่จะมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในอุปนิสัยที่ 8 และมีความชำนาญในการจัดทำและวิเคราะห์แบบสอบถามอย่างแท้จริง

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai umbrella (parasol). The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved